10/01/2021

Σύγχρονα διδάγματα από το Ευαγγέλιο της Κυριακής μετά τα Φώτα

/ Νέοι και Εκκλησία

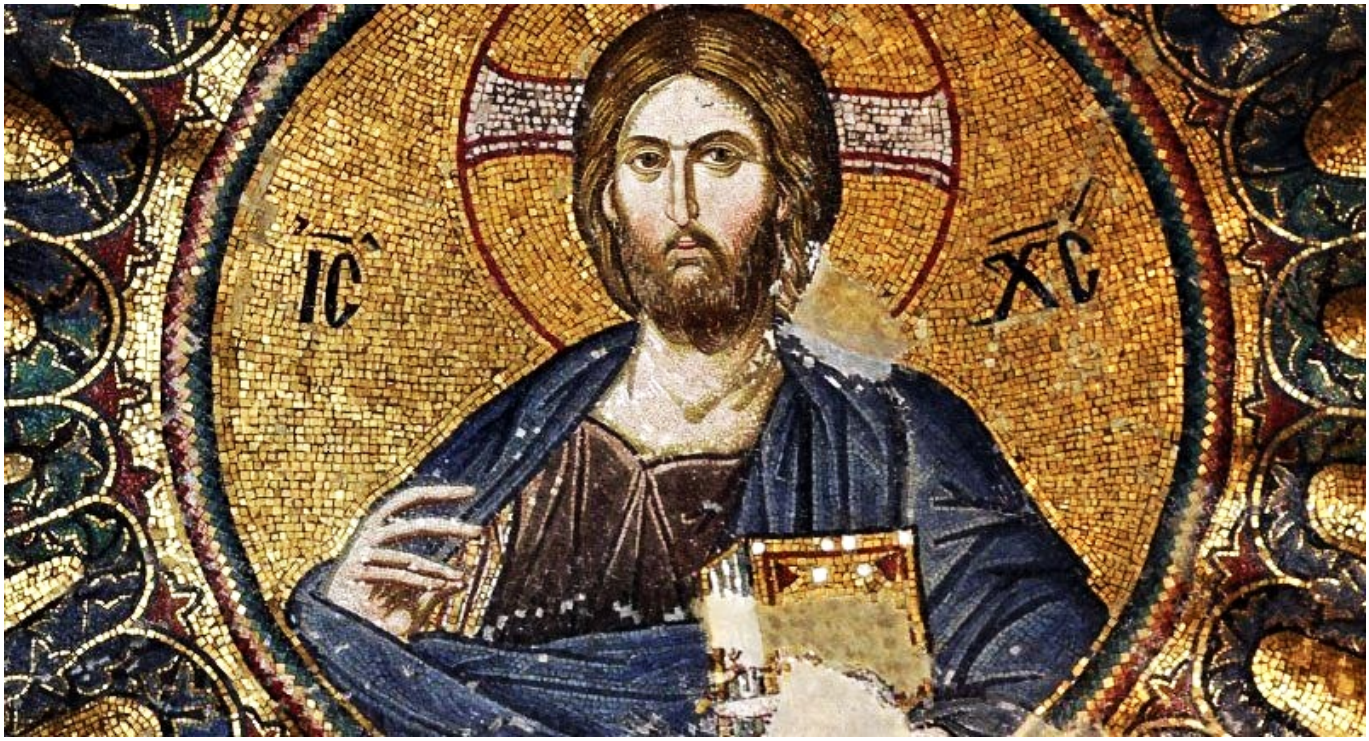

Οι εορτές στον ετήσιο κύκλο της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας χωρίζονται σε γιορτές αγίων, σε γιορτές της Παναγίας μας ή Θεομητορικές και σε γιορτές που αφορούν το πρόσωπο του Κυρίου μας ή Δεσποτικές.

Και απο τις Δεσποτικές, όμως, γιορτές υπάρχουν ορισμένες που είναι πιο σημαντικές. Μία από αυτές είναι και τα Θεοφάνεια, την εορτολογική σφαίρα των οποίων διανύουμε. Αυτός είναι ο λόγος που η εορτή αυτή περιβάλλεται από Κυριακή προ των Φώτων και Κυριακή μετά τα Φώτα.

Την προηγούμενη Κυριακή είχαμε την παρουσία, το έργο και το κήρυγμα του εσχάτου και μεγίστου των Προφητών, του Αγίου ενδόξου Προφήτη, Πρόδρομου και Βαπτιστή Ιωάννη. Σήμερα, Κυριακή μετά τα Φώτα, ακούμε στο ευαγγελικό ανάγνωσμα για τη σύλληψη και την άδικη και απότομη διακοπή του κηρύγματος

του αγίου Ιωάννη, αλλά και για την αρχή της δημόσιας δράσης και του κηρύγματος του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Απο το σύντομο κείμενο του σημερινού ευαγγελικού αναγνώσματος θα ξεχωρίσουμε τρία σημεία.

1. Ο Κύριος ως πρότυπο διακρίσεως

“Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη…”. Ο Κύριός μας πληροφορήθηκε, όχι υπερφυσικά μέσω της θείας φύσης Του αλλά από τους άλλους ανθρώπους, σχετικά με τη σύλληψη του αγίου Ιωάννη του Προδρόμου και τότε “ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν” (Ματθ. δ΄ 12).

Ο Χριστός αποφασίζει να αρχίσει τη κοσμοσωτήρια δράση Του και αναχωρεί για τη Γαλιλαία.

Γιατί το κάνει τότε;

Και γιατί επιλέγει τη Γαλιλαία ως κέντρο της δημόσιας δράσης Του;

Για πολλούς λόγους. Ο Κύριος είναι πάντα πολύ προσεκτικός. Είναι πάνσοφος! Είναι όμως και υποδειγματικά διακριτικός.

Πρώτον, το κάνει αυτό για λόγους συνέσεως απέναντι στον Ηρώδη τον Αντύπα. Εκείνη την εποχή, ο βασιλιάς αυτός φοβόταν την έκρηξη ενός επαναστατικού κινήματος στην ανατολική όχθη του Ιορδάνη. Στην περιοχή, δηλαδή, που μέχρι πρότινος δρούσε ο Άγιος Ιωάννης.

Για να μην τον προκαλέσει, λοιπόν, ο Κύριος επιλέγει τη Γαλιλαία ως πεδίο δράσεώς Του.

Δεύτερον, όσο δρούσε ο μέγας Προφήτης Ιωάννης, ο Κύριος, παρ’ ότι ήταν “τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν” (Ιωάν. α΄ 9) και ο Ήλιος της Δικαιοσύνης, δεν ήθελε απότομα να εμφανιστεί. Όπως κάνει με τον φυσικό του ήλιο, που στην αρχή ξεπροβάλλει ο Αυγερινός στο τέλος της νύχτας, μετά γλυκοχαράζει και μετά σταδιακά και μεγαλόπρεπα ανατέλλει και, αφού διατρέξει τον ουρανό, μεσουρανεί και διαχέει το σωστικό φως του, έτσι και ο Πνευματικός Ήλιος. Έρχεται ο Πρόδρομος Του, σαν άλλος Αυγερινός, ετοιμάζει τον δρόμο, χάνεται, και μετά ανατέλλει ο Χριστός.

Διαφορετικά και ο λαός θα διχαζόταν. “Από τότε· πότε; –γράφει ο Ιερός Χρυσόστομος– ἐξ οὗ ἐνεβλήθη εἰς τό δεσμωτήριον Ἰωάννης”. Και αλλού: “ἵνα μή

ταύτῃ (με τη σύγχρονη παρουσία του Κυρίου και του Ιωάννου) τό πλῆθος σχίζηται”.

Και έτσι, τρίτον, με την απίθανα προσεκτική αυτή κίνησή Του, ο Κύριος δεν δίχασε τον λαό. Γιατί –πώς να το κάνουμε– ο λαός κολλάει λίγο στον δάσκαλο και τον πατέρα του. Ταυτόχρονα, όμως, με την έναρξη του Χριστού αμέσως μετά την σύλληψή του Αγίου Ιωάννου, δεν άφησε ούτε για λίγο αποίμαντο τον λαό του Θεού.

Η σύνεση και η διάκριση του Κυρίου Ιησού φάνηκε, λοιπόν, πρώτον ως προς τον Ηρώδη, δεύτερον ως προς τον Ιωάννη τον Πρόδρομο και τρίτον ως προς τον απλό λαό.

Διάκριση, όμως, έδειξε ο Χριστός και απέναντι στους τότε ραββίνους και νομοδιδασκάλους.

Εάν τον εγκαλούσαν, όταν ο Κύριος ήταν ήδη ανω των τριάντα ετών και του έλεγαν “ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;”(Ματθ. κα΄ 23), πόσο μάλλον θα τον έπέπληταν, εάν πριν από την νόμιμη –προς διδασκαλία– ηλικία των τριάντα ετών άρχιζε να κηρύττει.

Δεν θα μπορούσε ο Κύριος να κηρύξει νωρίτερα; Ασφαλώς! Δεν τον είδατε δωδεκαετή “ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς· ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ” (Λουκ. β΄ 46-47).

Αλλά πόσο σοφός! Πόσο συνετός! Πόσο διακριτικός αποδεικνύεται ο Κύριος μας και κατά την έναρξη της δημόσιας δράσης Του!

Δύσκολη και η σημερινή εποχή! Πόσο συνετά και διακριτικά πρέπει να διαχειριζόμαστε και εμείς την σημερινή πολυεπίπεδη κρίση!

Οι ενορχηστρωμένοι, πανέξυπνοι και αργυρώνητοι δημοσιογράφοι, οι αμαθείς και ανερμάτιστοι πολιτικοί, οι μεγαλαυχούντες και μυωπάζοντες πνευματικά επιστήμονες μάς περιμένουν –τους Χριστιανούς– στη γωνία, για να μας κατηγορήσουν, όταν υπερασπιζόμαστε την αυτονόητη αλήθεια για τη Θεία Κοινωνία, τα άγια λείψανα, τις άγιες εικόνες, τις άγιες εορτές της Ορθοδοξίας.

Θέλουν κυριολεκτικά, όπως ορθά ελέχθη, “να μας αλλάξουν τα φώτα τα Φώτα” (δηλαδή στα Θεοφάνεια).

Αλλά, δεν θα τους αφήσουμε. Ο Χριστός πάντα νικάει. Αλλά και οι Χριστιανοί στη δύσκολη αυτή μάχη, πρέπει να δείχνουμε τη σύνεση και τη διάκριση του Χριστού!

Σε όλα! Πάντοτε! Παντού!

Όπως Αυτός!

2. Μήπως αδίκησε τους Ναζαρηνούς;

Τι μάς λεει, όμως, στη συνέχεια ο Ευαγγελιστής Ματθαίος; “Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲτ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ” (Ματθ. δ΄ 13).

Ο Κύριος ξεκίνησε, γράφει ο Ευαγγελιστής, απο την Ιουδαία με στόχο να εγκατασταθεί και να κηρυξει στην επαρχιακή Γαλιλαία. Εκτός των άλλων λόγων, που ήδη αναφέραμε, προτίμησε τη Γαλιλαία επειδή οι κάτοικοι της ήταν πιο αγράμματοι και πιο απλοί, άρα και πιο επιδεκτικοί στο μήνυμα της Βασιλείας του Θεού.

Αλλα, ενώ θα περίμενε κανείς να μείνει στο χωριό του, το παρέκαμψε και ήρθε και κατοίκησε στην Καπερναούμ, μια παραλίμνια πόλη που ήταν χτισμένη στο βορειοδυτικό άκρο της μεγάλης λίμνης της Γεννησαρέτ, την οποία οι κάτοικοι της περιοχής λόγω του μεγέθους της την αποκαλούσαν θάλασσα.

Εγείρεται, λοιπόν, η απορία: Γιατί δεν έμεινε στο χωριό Του; Στο σπίτι Του;

Την στιγμή μάλιστα, που γνωρίζουμε, πως στην Καπερναουμ ο Κύριος δεν είχε δικό Του σπίτι. Ήταν φιλοξενούμενος στο σπίτι του Αποστόλου Πέτρου.

Η Ναζαρέτ, λοιπόν, παραγκωνίζεται. Η πόλη που είδε τον Χριστό νήπιο, παιδί, έφηβο, ευσταλή νέο, ευσυνείδητο και αγόγγυστο εργαζόμενο δεν θα τον δει να κηρύττει; Να θαυματουργεί; Να σώζει;

Αχ, αδελφέ μου! Πόσες φορές κι εμείς οι ίδιοι και όλοι οι επιπόλαιοι άνθρωποι αδικούμε στις κρίσεις μας τον Χριστό!

Τριάντα χρόνια δεν υπήρξε το υποδειγματικό παιδί; Ο αξιοζήλευτος νέος; Ο άμεμπτος γείτονας; Ο ανελλιπώς ευρισκόμενος ανα παν Σάββατο στη συναγωγή; Ο ανεπίληπτος εργαζόμενος; Ο αδιαλείπτως προσευχόμενος; Ο απαράμιλλα ευγενής; Το ακτινοβόλο παράδειγμα κάθε αρετής;

Βέβαια, δεν τους μιλούσε με τα λόγια αλλά το ταπεινό Του παράδειγμα πάντα τους φανέρωνε απλανώς την αλήθεια του Θεού. Σε όλους τους άλλους πήγε για λίγο ο

Χριστός! Για πολύ λίγο. Μία μέρα, δύο, τρεις… Στην Ναζαρέτ, έμεινε τριάντα ολόκληρα χρόνια.

Πόσο τον είδε ο Ζακχαίος, πόσο τον είδε ο Ματθαίος, πόσο τον είδε ο ληστής επάνω στον Σταυρό, η Σαμαρείτιδα, η Αιμορροούσα; Ελάχιστα. Μα πίστεψαν! Και άλλαξαν! Και μετανόησαν! Και σώθηκαν!

Τους Ναζαρηνους, όμως, επί τριάντα χρόνια τους φρόντιζε, τους φώτιζε με το παράδειγμά Του, τους προσευχόταν. Αυτός που θέλει «πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι» (Α΄ Τιμ. β΄ 4), δεν θέλει να σωθούν οι συγχωριανοί Του;

Για δες, όμως, τι του έκαναν, όταν πήγε να κηρύξει στη Συναγωγή τους. Κυριεύθηκαν όλοι από θυμό, όταν τους υπονόησε πως είναι ο Μεσσίας. Και υπό το κράτος της παραφοράς τους τον έβγαλαν έξω σηκωτό και τον παρέσυραν μέχρι το άκρο κάποιου υψώματος πάνω στο οποίο ήταν χτισμένη η πόλη τους, για να τον κατακρημνίσουν (Λουκά δ΄ 28-29).

Έλα τώρα, πες μου! Τους αδίκησε ή Τον αδίκησαν κατάφορα, άδικα, αδιάντροπα;

Αλλά ας διαβάσουμε τώρα και αλλιώς το περιστατικό.

Ναζαρέτ στη σημερινή εποχή είναι η Ορθόδοξη Ελλάδα, το πρώην ευσεβές ημών έθνος, ο “φιλόχριστος στρατός”… Αλλά δεν υπάρχει λεπτό –και δεν υπερβάλλω– που να μη βλασφημείται στον Ελληνικό Στρατό το όνομα του Χριστού! Πρόσφατα, στις 21 Νοεμβρίου, εορτή των ενόπλων δυνάμεων της Ελλάδος, σε ένα ολιγόλεπτο βίντεο που προβλήθηκε επάνω στο ιστορικό κτήριο της Βουλής των Ελλήνων, για λίγα δευτερόλεπτα παρουσιάστηκε η εικόνα της Υπερμάχου Στρατηγού, της Παναγίας μας. Και φρύξον ήλιε! φρύαξαν ορισμένοι Έλληνες γιατί προβλήθηκε έστω και στιγμιαία η αιτία όλων των νικών των εθνικών μας αγώνων. Η Παναγία μας!

Θέλεις να δούμε και την πανδημία;

Θα μας σώσουν λένε, οι μάσκες, τα ανεπαρκή εμβόλια, οι φιλότιμοι γιατροί και νοσηλευτές, το περιορισμένο και άρρωστο σύστημα υγείας, όχι πάντως ο Χριστός και η Εκκλησία!

Επί τρεις μήνες μάς σφυροκοπούν ενοχλητικά και εξακολουθητικά πως ο Άγιος Δημήτριος ευθύνεται για την διάδοση της πανδημίας στη Θεσσαλονίκη. Μετά πήρε εντολή η Ελληνική Αστυνομία να φυλάει τους Χριστιανούς από τους εορτάζοντες και πανηγυρίζοντες Αγίους, μην τυχόν και κάποιος Άγιος φερθεί το ίδιο άσχημα με τον Άγιο Δημήτριο και «κολλήσει» τους Χριστιανούς!

Τώρα τα Φώτα φρύαξαν! “Προσοχή! Μην αγιασθείτε! Μην αγιάσετε! Μην λειτουργηθείτε! Το πιο επικίνδυνο, μην κοινωνήσετε! Σίγουρα θα κολλήσετε!”

Αλήθεια, αδελφοί μου! Δεν μοιάζουμε πολύ με την Ναζαρέτ; Μήπως αργότερα στις δέλτους της ιστορίας διαβάζουμε “και καταλιπών την Ελλάδα”;

3. Νέα χρονιά! Νέα ζωή!

Ο Χριστός αρχίζει από το σημείο που τελείωσε ο Άγιος Ιωάννης. «Μετανοείτε» ο Ιωάννης! «Μετανοείτε» και ο Χριστός!

Δεν υπάρχει καλύτερη, σωστότερη, σωστικότερη, λυτρωτικότερη ευχή για την νέα χρονιά!

Βερμπαλιστικά και πληθωρικά κάθε χρόνο στην αρχή κάθε έτους, δίνουμε και παίρνουμε ευχές. Τελικά –συγγνώμη που το γράφω– δεν πιάνουν! Κάθε πέρυσι και καλύτερα!

Αλλά η νέα χρονιά δεν είναι από μόνη της καλή ή κακή. Γίνεται! Γίνεται από τον καθένα μας. Ανάλογα με τον αγώνα του. Σε τί εποχή έζησε ο Χριστός; Σε τί εποχές ζούσαν οι Άγιοι Απόστολοι, οι ηρωικοί Χριστιανοί, οι σκλάβοι πρόγονοί μας στην Τουρκοκρατία; Όμως αυτοί ήταν πραγματικοί αγωνιστές, βυθοσκοπούσαν την ψυχή τους, μετανοούσαν και για αυτό μεγαλουργούσαν!

Η ελπίδα δεν χάθηκε! Κι ας καταντήσαμε αμετανόητοι Ναζαρηνοί! Η ελπίδα είναι ο Χριστός που έρχεται πάντοτε, όταν βλέπει μετάνοια!

Γι’ αυτό και δεν είπε “μετανοήστε”! Αντίθετα, φωνάζει «μετανοείτε»! Δηλαδή συνεχώς, αδιάκοπα! Άκοπα! Ανανεωτικά, αναγεννητικά, απελευθερωτικά! Με καθημερινό αγώνα, φροντίδα, αυτοκριτική, προσευχή και προσοχή!

Ο Χριστός περιμένει! Στη χειρότερη συγκυρία, στη χειρότερη χρονιά, στη χειρότερη πανδημία, είναι ο μοναδικός Σωτήρας που κάνει το νέο έτος καινούριο, ποιοτικά δηλαδή αναβαθμισμένο και Σωτήριο, αν δει μετάνοια!

Καλή χρονιά!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ